

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozní ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze bakalářské práce

**Sociální a nemocenské pojištění v právní úpravě
a praxi v ČR**

Autor:

Dagmar Jeníková

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Ing. Pavel Pikola, Ph.D.

© 2015 ZU v Praze

Sociální a nemocenské pojištění v právní úpravě a praxi v R

Souhrn

Bakalářská práce na začátku popisuje historii sociálního zabezpečení, její princip a strukturu. Je především zaměřena na systém nemocenského pojištění zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných v České republice. Cílem práce je poukázat na rozdíly mezi uvedenými skupinami z pohledu zákona 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, v platném znění a popíslit obecný postup při uplatnění jejich nároku na dávky z nemocenského pojištění. V teoretické části je vysvětlen nárok a postup zaměstnance i OSV při vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Je popsána každá ze čtyř nemocenských dávek, mezi které patří nemocenské, ošetřovné, peněžní pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v mateřství a mateřství. Praktická část je tvořena modelovým příkladem a výpočtem každé ze čtyř nemocenských dávek zaměstnance a OSV. Dále jsou v ní uvedeny rozdíly v postupu nemocensky pojištěných zaměstnanců a OSV v České republice.

Klíčová slova: sociální zabezpečení, nemocenské pojištění, zaměstnanci, osoba samostatně výdělečně činná, dávky nemocenského pojištění, podpora

Úvod

Sociální pojištění je nejvýznamnější částí státního rozpočtu a je řízeným systémem na zabezpečení sociálních potřeb našich občanů. Soc. pojištění je upraveno zákonem 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění (dále jen zákon o sociálním pojištění). Sociální pojištění můžeme chápat, jako prostředek státu zmírující sociálních nerovnosti/disparity mezi občany v případě vzniku nepředvídatelné sociální události.

Toto téma bakalářské práce „Sociální a nemocenské pojištění v právní úpravě a praxi“ jsem si vybrala, abych mohla lépe přiblížit problematiku nemocenských dávek, jejich nárok a možné rozšíření těchto dávek v české legislativě. Ukázat na neznalost legislativy a nedostatky tohoto pojištění. Půjde totiž o období kdy každý, nebo většina z nás bude postavena před otázku na co má nárok, kde má požádat a co může dostat ze sociálního pojištění respektive z nemocenského pojištění. Mezi státní subjekty vykonávající správu v sociálním pojištění patří Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správa sociálního zabezpečení, Místní správa sociálního zabezpečení a Obecní úřady.

Nemocenské pojištění je upraveno zákonem 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, v platném znění (dále jen zákon o nemocenském pojištění). Kde je například vymezen rozsah a způsob postup k nároku a na posouzení nemocenské dávky. Mezi tyto dávky patří nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v mateřství a mateřství. Tyto dávky mají finančně zabezpečit a nahradit tak krátkodobé výdělky občanů, kteří jsou ekonomicky aktivní.

Cíl práce

Cílem práce je popístit ob an m pojem termínu sociální zabezpe ení se zam ením na nemocenské poji-t ní. Seznámit s jednotlivými dávkami nemocenského poji-t ní a jejich vydávanými doklady. Poukázat z pohledu zákona o nemocenském poji-t ní na rozdíly p i uplat ování jejich nároku na dávky mezi zam stnanci a OSV v eské republice. Zárove popsat postup p i uplat ování nároku na tyto dávky mezi zmín nými skupinami.

Hlavním cílem práce je poukázat na rozdíly v nemocenském poji-t ní mezi zam stnanci a OSV v eské republice. Ukázat na modelových p íkladech jednotlivých dávek jak to v praxi p i uplat ování nároku na tyto dávky vypadá.

Metodika

Teoretická ást je zam ena na historický vývoj sociálního zabezpe ení, vysv tlení pojm a definic sociálního poji-t ní, kde se zam ím na nemocenské poji-t ní. Jeho obecný princip a za jakých podmínek vznikne nárok na p ípadné erpání z nemocenského poji-t ní zam stnance a OSV v eské legislativ p i vzniku do asné pracovní neschopnosti.

V praktické ásti jsou uvedeny modelové p íklady jednotlivých nemocenských dávek zam stnanc a OSV . V áste né mí e uvedeny i údaje po tu nemocensky poji-t ných osob z ad zam stnanc a OSV .

Vycházelo se z platných právních p edpis R, odborné literatury a byly k tomu pouflity i poznatky z praxe daného oboru.

Historie sociálního zabezpečení

Na začátku lidské společnosti se jednalo převážně o kmenovou a později o rodovou spolupráci, kde si navzájem pomáhali. Poté bu rozdíl prostředky náleželo v dci kmene, rodiny nebo rodu. Postupem času, jak se vyvíjela společnost, poskytovala pomoc sirotkům, nemocným, starým, chudým, aj. církev následně i dobrovolné spolky.

Takže můžeme definovat sociální zabezpečení v dnešní době jako soustavu institucí a opatření, jejichž prostřednictvím se předchází vzniku sociálních událostí nebo se zmírují nebo odstraňují jejich důsledky.

Sociální pojištění

Dalo by se říct, že sociální pojištění je nejvýznamnější částí státního rozpočtu a je řízeným systémem na zabezpečení sociálních potřeb našich občanů. Sociální pojištění je upraveno zákonem 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Sociální pojištění má princip solidarity, to znamená, že plátcí odevzdávají část svého výdělku na své budoucí sociální potřeby. Do soc. pojištění zahrnujeme důchodové pojištění, nemocenské pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a zdravotní pojištění.

Plátcí sociálního pojištění

Ze zákona mají povinnost platit sociální pojištění zaměstnavatelé (odvádí sociální a zdravotní pojištění za své zaměstnance) a zaměstnanci. OSV mají povinnost platit jen důchodové a zdravotní pojištění, na nemocenské pojištění si mohou dobrovolně přispívat.

Zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na úřet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, u které je zaměstnavatel registrovaný.

Tak jako zaměstnavatelé i OSV platí pojištění za kalendářní měsíc vždy od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Platí se ode dne zahájení hlavní samostatné výdělečné činnosti. Za den platby se bere den, kdy je částka připísána na účet správy sociálního zabezpečení. Pokud by záloha na pojistném připísána na účet příspěvkové soc. správy později než 20. dne nabíhá penále ve výši 0,05 % dlužné částky pojistného za každý den prodlení.

Vykonavatelé sociálního zabezpečení

Sociální zabezpečení zajišťují instituce, orgány a úřady státní i nestátní správy. Do nestátní správy řadíme pojišťovny, banky a různé subjekty, které se zabývají dobrovolným sociálním pojištěním. Mezi státní subjekty vykonávající správu v sociálním pojištění patří Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, Česká správa sociálního zabezpečení, Okresní správa sociálního zabezpečení, Místní správa sociálního zabezpečení a Obecní úřady.

Nemocenské pojištění

Nemocenské pojištění je upraveno zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, v platném znění (dále jen zákona o nemocenském pojištění). Tento systém je určen pro osoby výdělečně činné, které přiztrát příjmu z důvodu dočasné pracovní neschopnosti (nemoci nebo úrazu i karantény, ošetřování členů rodiny, t hotenství a mateřství nebo péče o dítě) zabezpečuje peněžními dávkami nemocenského pojištění.

Jde o souhrnnou úpravu nemocenského pojištění, která zahrnuje mimo jiné okruh osob ústavních nemocenského pojištění, jejich nároky a stanovení výše poskytovaných dávek, posuzování jejich zdravotního stavu, tak i organizační uspořádání nemocenského pojištění.

Z nemocenského pojištění hradíme nemocenské dávky, které dáváme:

- nemocenské
- ošetřovné
- peněžní pomoc v mateřství
- vyrovnávací příspěvek v t hotenství a mateřství

Nemocenské

V prvních 14 dnech pracovní neschopnosti zaměstnanec vyplácí jeho zaměstnavatel náhradu mzdy od 4. dne pracovní neschopnosti (první 3 pracovní dny neschopnosti jsou bez náhrady mzdy). Vyplácení náhrady mzdy upravuje zákoník práce. Jestliže je nemoc delší než 14 dní, tak od 15. dne náleží vyplácení nemocenské OSSZ, PSSZ nebo MSSZ do konce neschopnosti, maximálně však do podřídné doby. Podřídná doba je 380 dní od začátku pracovní neschopnosti. Do podřídné doby se započítávají i předchozí pracovní neschopnosti. Jestliže pojištěnec pobírá starobní nebo invalidní důchod tohoto stupně se nemocenské vyplácí nejvýše po dobu 70 kalendářních dnů (do 70 kalendářních dnů se počítá více pracovních neschopností v jednom kalendářním roce). Nejdéle však do dne skončení zaměstnání.

K výplatě nemocenského se začíná počítat redukcí výměnovacího základu. Pro tyto účely výše redukčních hranic každým rokem vyhlásí Ministerstvo práce a sociálních věcí podle § 22 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění. Pro rok 2015 byly stanoveny a zveřejněny redukční hranice Přílohou MPSV č. 214/2014 Sb.

U OSV na rozdíl od zaměstnanců se prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nevyplácí náhrada mzdy. Výplata nemocenského od příslušné správy sociálního zabezpečení jim náleží až od 15. dne trvání DPN.

Pokud nastane nemoc u pojištěnce a ošetřující lékař usoudí, že je práce neschopen, vystaví Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Toto rozhodnutí má pět dílů, kde každý díl je barevně rozlišen pruhem.

První díl Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti lékař zasílá na příslušnou správu sociálního zabezpečení nejpozději do tohoto pracovního dne po následujícím dni vzniku DPN.

S druhým dílem, který má žlutý pruh, chodí pacient na lékařské prohlídky určené lékařem. Zároveň se tím prokazuje kontrolorovi provádějící kontroly léčebného režimu. Protože ze zákona o nemocenském pojištění podle § 65 odst. 2 písm. c) může provést kontrolu pojištěnce jeho zaměstnavatel tak i v souladu s § 76 téhož zákona místní příslušná správa sociálního zabezpečení.

Pakliže lékař usoudí, že nemoc potrvá déle než 14 kalendářních dní (to platí od 1. 1. 2014, dříve platilo 21 kalendářních dní v období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013) odevzdá pojistnici III. díl Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, který má modrý pruh. Zaměstnanec III. díl odevzdá svému zaměstnavateli. Tento díl slouží pro zaměstnavatele jako hlášení o vzniku pracovní neschopnosti. Hlášení zaměstnavateli o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, slouží jako podklad pro výplatu náhrady mzdy a proto je nutné tento díl evidovat v organizaci pro případné předložení při kontrole.

Zároveň s III. dílem Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti dostane zaměstnanec od lékaře i IV. díl. Zaměstnanec vyplní na zadní straně IV. dílu údaje, kam a jakým způsobem chce zaslat nemocenské dávky. Protože nemocenské dávky lze vyplácet v zahraničí i potovně poukázkou na adresu. Tento díl odevzdá svému zaměstnavateli, který následně vyplnínou Přílohou žádosti o: nemocenské (dále jen příloha) odešle na příslušnou správu soc. zabezpečení, ze které se vyplácí nemocenská.

OSV IV. díl odešle na příslušnou správu soc. pojistní u které je registrovaný. Ta pro výpočet nemocenského vychází z vyměrovacího základu, který je úhrnem sáních základů v RO, z nichž OSV zaplatila pojistné. Z rozhodného období musí být vyloučeny dny, v nichž OSV nebyla účastna nemocenského pojistní, a dny, za které neměla povinnost platit pojistné na nemocenské pojistní.

Zaměstnanec vyplní prohlášení na zadní straně V. dílu Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti a odevzdá svému zaměstnavateli. Ten doplní na přední straně potřebné údaje (jedná se o den nástupu do zaměstnání zaměstnance a razítko s podpisem) pro správu sociálního zabezpečení, která následně vyplatí ke dni ukončení nemocenské léčby.

OCV také vyplní prohlášení na zadní straně V. dílu Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, ale na rozdíl od zaměstnanců odevzdá poslední díl přímo příslušné správě sociálního zabezpečení.

Nemocenská dávka se počítá z redukce denního vyměrovacího základu ve výši 60 %.

O-et ovné

Tato nemocenská dávka se vztahuje k o-et ování dítěte do věku 10 let a starání se o jiného nemocného člena domácnosti. Pokud se staráte o jiného člena domácnosti, je podmínkou mít společnou domácnost. Společnou domácnost tvoří osoby, které trvale spolu žijí a podílí se společně na úhradu nákladů pro svoje potřeby.

Na výplatu z o-et ovného má nárok jen zaměstnanec. OSV na tuto dávku nárok nemá. Dále nemá nárok i v těch skupinách zaměstnanců, například domácí pracovník, zaměstnanci pracující na dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti, nebo jestliže mají zaměstnání malého rozsahu, atd. Taxativní výčet zaměstnanců, kteří nemají nárok na o-et ovné, je uveden v § 39 odst. 5 zákona o nemocenském pojištění.

O-et ovné vyplácí od prvního dne vzniku potřeby o-et ování do konce podprůběžné doby příspěvků na správu sociálního zabezpečení, ale nesmí tento den připadnout na den pracovního volna, kdy zaměstnanci nenáleží náhrada příjmu, nebo na dobu pracovního klidu (víkend). Dle § 40 odst. 1 je podprůběžná doba 9 kalendářních dnů nebo 16 kalendářních dnů, jestliže se jedná o osamělého zaměstnance a má v péči dítě do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku.

Výše o-et ovného za kalendářní den činí 60 % denního vyměřovacího základu.

Peněžitá pomoc v mateřství

Nárok na peněžitou pomoc v mateřství (dále jen PPM) je u zaměstnance jen v případě, jestliže splní zákonem dané podmínky. Základní podmínkou je účast na pojištění po dobu 270 kalendářních dnů v posledních dvou letech před dnem nástupu na PPM.

Podmínkou nároku na PPM OSV je kromě splnění podmínek účasti na pojištění 270 kalendářních dnů, účast na pojištění jako OSV po dobu alespoň 180 kalendářních dnů v posledním roce před nástupem na PPM a nevykonává samostatnou výdělečnou činnost po dobu jejího pobírání.

Na PPM může pojištěnka nastoupit v období od 8. až 6. týdne před očekávaným porodem a pobírá ji 28 týdnů (porodila-li dítě) nebo 37 týdnů (porodila-li dvě a více dětí). Jestliže pojištěnka (zaměstnankyně nebo OSV) nespĺujete podmínky dané zákonem o nemocenském pojištění tak PPM nedostane, ale může hned po porodu začít čerpat

rodinový příspěvek, který na ni navazuje. Rodinový příspěvek v dnešní době vyplácí Úřad práce.

Výše peněžité pomoci v mateřství za kalendářní den činí 70 % denního vyměrovacího základu.

Vyrovňovací příspěvek v hotenství a mateřství

VPTM se poskytuje zaměstnankyni, která byla z důvodu hotenství a mateřství dočasně uvedena na jinou práci a z ní má bez svého zavazání nižší výdělek.

Jestliže zaměstnankyně přešla na jinou práci během hotenství nebo mateřství, která ovlivní její finanční prostředky a to směrem dolů, vyplní formulář - žádost o vyrovnávací příspěvek v hotenství a mateřství spolu se zaměstnavatelem a ošetřujícím lékařem. Zaměstnavatel vyplní žádost s potvrzením a odpovědností za její náhradu správu sociálního zabezpečení, která doručí DVZ.

Praktické zpracování

Jak už bylo zmíněno každým rokem Ministerstvo práce a sociálních věcí v souladu s § 22 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění ve svém sdělení vyhlásí redukční hranice pro výpočet denního vyměrovacího základu nemocenských dávek. V této části práce budou uvedeny modelové příklady výpočtu jednotlivých nemocenských dávek zaměstnanců a OSV podle platných právních úprav.

Z uvedených modelových příkladů bude patrné, jaké jsou rozdíly v peněžním vyplácení nemocenských dávek mezi zaměstnanci a OSV. Zaměstnanci na rozdíl od OSV mají vypláceno takzvanou náhradu mzdy od svého zaměstnavatele v prvních 14 kalendářních dnech. Náhrada mzdy však zaměstnanci přísluší jen za ty dny, které jsou jeho pracovními dny, a za svátky, za které mu náleží mzda. Náhrada mzdy se vyplácí od 4. dne pracovní neschopnosti, protože první 3 pracovní dny neschopnosti bez náhrady mzdy.

Zároveň se vycházelo ze statistických údajů SSZ, které na svých internetových stránkách uvádí po tyto nemocensky pojištěných a evidovaných zaměstnanců a OSV. Tyto údaje naznačují jaký je velký rozdíl v počtu nemocensky pojištěných mezi jimiž zmíněnou skupinou.

Zhodnocení

Jak statistické údaje SSZ, které uvádí na svých internetových stránkách, jednoznačně ukazují, že je přehledně k nemocenskému pojištění více zaměstnanců než OSV. Z velké míry je to taky tím, že nemocenské pojištění je pro zaměstnance za určitých podmínek ze zákona povinné a pro OSV je dobrovolné. Takže záleží na OSV, jestli se rozhodne, si ze svého výdělku přispívat každým měsíc částku na nemocenské pojištění.

Tak i modelové příklady ukázaly, že nemocenské pojištění je výhodnější pro zaměstnance než OSV. I když je neadekvátní výše částky výplaty nemocenských dávek u zaměstnanců i OSV, je na tom zaměstnanec lépe. Zákon o nemocenském pojištění totiž umožňuje zaměstnancům nárok na výplatu všech čtyř dávek z nemocenského pojištění. Zato OSV má nárok jen na dvě nemocenské dávky a to nemocenské a PPM.

Podle platné právní úpravy v rámci nemocenského pojištění rovné podmínky mezi zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými nejsou. Protože zaměstnanec dostane v prvních dvou týdnech PN od svého zaměstnavatele náhradu mzdy od 4. dne nemoci (první 3 pracovní dny neschopnosti jsou bez náhrady mzdy) a od 15. dne pracovní neschopnosti bude vyplácen okresní správou soc. pojištění. Kdežto OSV, který si dobrovolně přispívá na nemocenské pojištění v minimální částce (115,- Kč), v době asné pracovní neschopnosti bude v prvních 14 dnech bez financí a až od 15. dne PN vyplácen okresní správou sociálního zabezpečení, kde jeho denní dávka dosahuje 89,- Kč.

Z toho vyplynulo, že OSV s minimálním VZ a nižším odvodem do soc. pojištění bude pobírat menší nemocenskou a důchod než zaměstnanec. Proto by bylo vhodné, aby si OSV přispíval v té částkou na pojištění, ze kterého se vypočítává důchod i nemocenské a mohl tak efektivněji využít dávky, které jim tento systém umožňuje.

Závěr

Cílem bylo přiblížit občanům pojem termínu sociální zabezpečení se zaměřením na nemocenské pojištění. Protože sociální pojištění máme chápat, jako prostředek státu zmírující sociálních nerovnosti/disparity mezi občany v případě vzniku nepředvídatelné sociální události. Zároveň seznámit s jednotlivými dávkami nemocenského pojištění a popsat postup při uplatnění nároku na tyto dávky zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Poukázat z pohledu zákona 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění na rozdíly při uplatnění jejich nároku na dávky, což je obsaženo na začátku práce.

V praktické části jsou uvedeny modelové příklady jednotlivých nemocenských dávek zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných. Z příkladů vyplívají nerovnosti ve finančním zabezpečení mezi zmíněnými skupinami při vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Zároveň velké rozdíly v počtu nemocensky pojištěných osob ukazují ve svých zveřejněných statistikách i SSZ.

Dalo by se říct, že tak, jak je v dnešní době nastaven zákon o nemocenském pojištění, je více nakloněn zaměstnancům než OSV. Aby se nerovnosti vyrovnali, musela by přijít změna právní legislativy, ale s ohledem na vývoj ve společnosti se v nejbližší době o žádnou změnu neuváží.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

- Právo sociálního zabezpečení, TRÖSTER, Petr a kol. *Právo sociálního zabezpečení*. 6. podstatně přepracované a aktualizované vydání, 1 st. Praha: C. H. Beck, 2013, ISBN 978-80-7400-473-5
- Právo sociálního zabezpečení v České republice a Evropské unie, Iva Chvátalová, Jan Píbil, Kristina Koldinská, Lucie Vránová, Marta Fieníková, ISBN 978-80-7400-473-5

Internetové odkazy:

- SSZ. [online]. 2015[cit. 2015-25.1]. Dostupné z <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/platba-pojistneho/zmeny-v-pojisteni-osob-samostatne-vydelecne-cinnych-od-1-1-2015.htm>
- SSZ, <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/sazba-pojistneho.htm>, stařeno 12. 1. 2015, vlastní zpracování, 2015
- SSZ. [online]. 2015[cit. 2015-13-1]. Dostupné z <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>
- Nemocenské pojištění, MPSV [online]. 2014 [citace 2014-27-08]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/7>
- Finance.cz. [online], dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/429611-penize-behem-nemoci-v-roce-2015/>, stařeno 21. 2. 2015, vlastní zpracování, 2015
- SSZ. [online]. 2015[cit. 2015-25.1]. Dostupné z <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/davky/davky-nemocenskeho-pojisteni.htm>
- SSZ. [online], dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/tiskopisy/nemocenske-pojisteni.htm>, stařeno 21. 2. 2015
- SSZ. [online]. 2015[cit. 2015-21.2]. Dostupné z <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/davky/vyrovnavaci-prispevek-v-tehotenstvi-a-materstvi.htm>
- SSZ. [online]. 2015[cit. 2015-21.2]. Dostupné z <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/davky/uplatnovani-naroku-a-vyplata-davek-nemocenskeho-pojisteni.htm#VPVTM>
- SSZ <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/nemocenska-statistika/nemocenska-statistika-2013.htm>, údaje stařeny 25. 2. 2015, vlastní zpracování, 2015

- SSZ, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/nemocenska-statistika/nemocenska-statistika-2014.htm>, údaje stařeny 12. 3. 2015, vlastní zpracování, 2015
- SSZ, <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/nemocenska-statistika/nemocenska-statistika-2014.htm>, údaje stařeny 12. 3. 2015, vlastní zpracování, 2015

Právní předpisy:

- Zákon č. 2/1993 Sb., LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Zákon č. 155/1995 Sb., o dýchodovém pojištění
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon 582/1991 Sb., o organizaci a provádění soc. zabezpečení
- Zákon 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Odborné časopisy:

- Národní pojištění 10/2014. Odborný měsíčník SSZ. Ročník 45, rok 2014, stránka 12
- Národní pojištění 12/2014. Odborný měsíčník SSZ. Ročník 45, rok 2014, stránka 36
- Národní pojištění 1/2015. Odborný měsíčník SSZ. Ročník 46, rok 2015, stránka 16
- Národní pojištění 2/2015. Odborný měsíčník SSZ. Ročník 46, rok 2015, stránka 14
- Národní pojištění 1/2014. Odborný měsíčník SSZ. Ročník 45, rok 2014, stránka 9